

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zastoupená Mgr. Petrem Rudlovčákem, advokátem se sídlem Revoluční 1082/8, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 65, a o návrhu žalobkyně na zrušení usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 77,

t a k t o :

- I. Návrh na zrušení usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 77, **se postupuje** k vyřízení Krajskému soudu v Plzni.
- II. Kasační stížnost **se zamítá**.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 12. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 65, zastavil Krajský soud v Plzni z důvodu nezaplacení soudních poplatků řízení o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2015, č. j. MV-57123-3/SO/sen-2012, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 22. 3. 2012, č. j. OAM-63119-10/DP-2011, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

V odůvodnění krajský soud konstatoval, že již přípisem ze dne 20. 4. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 46, žalobkyni vyzval, aby zaplatila soudní poplatek za řízení o žalobě

a za návrh na přiznání odkladného účinku ve lhůtě jednoho týdne ode dne doručení této výzvy. V této výzvě, která byla zástupci žalobkyně doručena dne 21. 4. 2015, byla žalobkyně současně poučena o tom, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení o žalobě zastaveno. Žalobkyně však poplatek ani po výzvě soudu nezaplatila.

Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti uvedenému usnesení krajského soudu o zastavení řízení kasační stížnost, v níž uvedla, že ji podává podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Za nejdůležitější důvod stěžovatelka označila nesprávný postup krajského soudu spočívající v tom, že výzvu k zaplacení soudních poplatků doručil pouze zástupci stěžovatelky, a nikoliv současně i jí samotné. Stěžovatelka přitom odkázala na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 5. 1999, sp. zn. 5 A 86/98 (SJS 665/2000). Za důvod nezaplacení soudních poplatků označila vadnou komunikaci mezi ní a jejím zástupcem a poznamenala, že pokud by předmětná výzva byla zaslána i přímo jí, k zastavení řízení by nedošlo. Považovala proto i vzhledem k omluvě jejího zástupce ze dne 15. 5. 2015 zastavení řízení za zcela nepřiměřené. Nad rámec uvedené argumentace stěžovatelka dále namítala, že považuje lhůtu jednoho týdne poskytnutou krajským soudem k zaplacení soudních poplatků za příliš krátkou, a odkázala v této souvislosti na nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, č. 193/2007 Sb. ÚS. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu ze dne 12. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 65, o zastavení řízení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Stěžovatelka také navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnosti odkladný účinek.

Týmž podáním adresovaným Nejvyššímu správnímu soudu se stěžovatelka zároveň domáhala také zrušení usnesení krajského soudu ze dne 25. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 77, kterým asistentka soudce rozhodla o vrácení opožděně zaplacených soudních poplatků za žalobu a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Stěžovatelka měla za to, že krajský soud měl namísto vydání uvedeného rozhodnutí o vrácení soudních poplatků postupovat podle § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v účinném znění (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) a své předcházející usnesení o zastavení řízení zrušit.

Žalovaná se ke kasační stížnosti ani k ostatním návrhům stěžovatelky nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že návrh stěžovatelky na zrušení usnesení krajského soudu ze dne 25. 5. 2015, č. j. 57 A 46/2015 – 77, jímž bylo rozhodnuto o vrácení opožděně zaplacených soudních poplatků, směřuje proti usnesení krajského soudu vydanému asistentkou soudce a je ho tedy třeba posoudit z hlediska jeho obsahu jako námítka podané dle § 9 odst. 2 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o vyšších soudních úřednících“), byť byl tento návrh učiněn ve společném podání s kasační stížností a byť stěžovatelka následně tyto námítka doplnila již samostatným a náležitě označeným podáním ze dne 5. 6. 2015, které již bylo také adresováno krajskému soudu. Nejvyšší správní soud ovšem není věcně příslušný ani k vyřízení původního návrhu na zrušení daného usnesení asistentky soudce, který byl podán společně s kasační stížností a adresován Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud proto uvedené podání dle § 7 odst. 4 s. ř. s. postoupil k vyřízení soudu věcně a místně příslušnému, tj. Krajskému soudu v Plzni. O těchto námitkách rozhodne v souladu s § 9 odst. 2 zákona o vyšších soudních úřednících předseda příslušného senátu krajského soudu.

pokračování

Nejvyšší správní soud dále přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud po té přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti nerozporuje, že nezaplatila soudní poplatek společně s podáním žaloby, ani to, že jejímu zástupci byla následně krajským soudem doručena výzva k zaplacení soudního poplatku obsahující poučení o důsledcích jeho nezaplacení a že na tuto výzvu v soudem stanovené lhůtě ani později do vydání napadeného usnesení nereagovala a soudní poplatek zaplatila až po právní moci napadeného usnesení o zastavení řízení. Stěžovatelka však namítá, že krajský soud postupoval nesprávně, jestliže výzvu k zaplacení soudního poplatku nedoručil i přímo stěžovateli. Tomuto závěru ovšem nelze přisvědčit.

Postup krajského soudu je v souladu s dlouhodobou ustálenou judikaturou zdejšího soudu vycházející mj. ze závěrů rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 – 69, publikovaného pod č. 726/2005 Sb. NSS, dle něhož povinnost zaplatit soudní poplatek plyne z procesního postavení účastníka řízení, který činí úkon poplatku podléhající. Zaplacení soudního poplatku ovšem není úkonem, který má osobně vykonat účastník řízení; je-li účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se proto doručuje podle § 42 odst. 2 s. ř. s. pouze jeho zástupci. Za stávající úpravy správního soudnictví není tímto postupem omezen přístup k soudu.

Rozšířený senát v citovaném rozsudku dále konstatoval, „že *placení soudního poplatku není úkonem, který by musel vykonat účastník osobně, nýbrž že se jedná o úkon, který může vykonat jeho zástupce. Z žádného ustanovení zákona č. 549/1991 Sb. neplyne povinnost poplatníka osobně zaplatit soudní poplatek. Jde proto o zastupitelné jednání a nedostatek osobního prvku jednajícího nezpůsobuje neplatnost či neúčinnost tohoto jednání*“.

Citované závěry byly taktéž opakovaně potvrzeny i judikaturou Ústavního soudu, zejména právě stěžovatelkou citovaným nálesem ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, č. 193/2007 Sb. ÚS, dle něhož usnesení s výzvou k zaplacení soudního poplatku ve správním soudnictví již není třeba doručovat i žalobci do vlastních rukou. V rozporu s právem na spravedlivý proces a na přístup k soudu, který má přezkoumat rozhodnutí orgánu veřejné správy (čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod), není, je-li výzva k zaplacení soudního poplatku doručena toliko právnímu zástupci žalobce s procesní plnou mocí. Z novějších rozhodnutí Ústavního soudu lze dále odkázat např. na usnesení ze dne 7. 5. 2008, sp. zn. I. ÚS 94/05, ze dne 12. 4. 2012, sp. zn. II. ÚS 158/12, ze dne 20. 2. 2013 sp. zn. III. ÚS 2045/11, či ze dne 15. 1. 2014, sp. zn. IV. ÚS 3182/13.

Uvedená kasační námitka tedy není důvodná.

Za nedůvodnou Nejvyšší správní soud považuje rovněž i námitku stěžovatelky, dle níž byla lhůta jednoho týdne, kterou jí krajský soud poskytl k zaplacení soudního poplatku, příliš krátká.

Zdejší soud v této souvislosti připomíná, že podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích vzniká poplatková povinnost již podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení a rovněž § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích počítá s tím, že pravidlem má být zaplacení poplatku za řízení již současně s podáním návrhu na zahájení řízení. Stěžovatelka podala předmětnou žalobu u Krajského soudu v Plzni již dne 17. 4. 2015, přesto s ní úhradu soudního poplatku nespojila. Následně zaručuje § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích možnost, aby účastník řízení soudní poplatek zaplatil na základě výzvy soudu ve lhůtě soudem stanovené. Jak již bylo řečeno, zástupci stěžovatelky byla taková výzva i s náležitým poučením o následcích nezaplacení soudního poplatku řádně doručena již dne 21. 4. 2015, přičemž byla stěžovatelce k zaplacení poplatku stanovena lhůta jednoho týdne. I přesto stěžovatelka v této lhůtě poplatek nezaplatila. Ovšem i po uplynutí stanovené lhůty k zaplacení poplatku měla stěžovatelka na základě § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích stále možnost tak učinit a domoci se soudní ochrany v předmětné věci, a to až do dne nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení (tj. do uplynutí posledního okamžiku tohoto dne - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, dostupný na www.nssoud.cz, právní věta publikována pod č. 2328/2011 Sb. NSS). Toto usnesení krajského soudu o zastavení řízení nabylo právní moci až dne 13. 5. 2015, tedy téměř měsíc po té, kdy stěžovatelce vznikla poplatková povinnost. Přesto stěžovatelka ani v době do nabytí právní moci usnesení krajského soudu poplatek nezaplatila, ačkoliv měla možnost tak učinit ještě v uvedený den, a to jedním z možných způsobů, tedy buďto prostřednictvím kolkových známek nebo v hotovosti přímo u Krajského soudu v Plzni, ale také zaplacením uvedené částky soudního poplatku na bankovní účet krajského soudu, a to prostřednictvím kterékoli pobočky České národní banky. Stěžovatelka však (dle předloženého výpisu z účtu vedeného u UniCredit Bank na jméno K. A.) zadala pokyn k převodu částky 4000 Kč až dne 14. 5. 2015, přičemž na účet krajského soudu byla předmětná částka připsána až dne 15. 5. 2015. K zaplacení soudního poplatku tedy došlo až po dni nabytí právní moci usnesení krajského soudu o zastavení řízení.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, který dospěl k závěru, že z důvodu nezaplacení soudních poplatků nelze žalobu stěžovatelky meritorně projednat, a řízení o žalobě z tohoto důvodu zastavil. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani nesouhlas stěžovatelky s postupem krajského soudu.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná byla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, nárok na náhradu nákladů řízení však neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by jí jakékoliv náklady v řízení o kasační stížnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto žalované náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

pokračování

Vzhledem k tomu, že zdejší soud rozhodl přednostně o věci samé, nerozhodoval již o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a tudíž ani nepožadoval zaplacení soudního poplatku za tento návrh.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 30. června 2015

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu